

ئىستاي كوردستان، كشم كشى چىنايىتى و ئىگىرى ئاپىرىنى جىماوۋىرى ... موئىيىد ئىحمىد

دەسلەپتىكى تەدۋىرى ناسىئونالىزىم لى كوردستاندا

ئىستاي خەلقنى كوردستانى عىراق لى قەنىغەلىكى مېژوۋىيى دىيىرى كراۋ و كەنكرىتدا دىژىن كە ئىتوانىن بىيىن لى بارى سىياسىيەۋ مەركى ۲۹ سەلى كارىگەرلەر كەرسەتەر كەلى دەسلەپتىكى تەلىز و ھىز و ھىزبەكەلى ناسىئونالىزىمى كوردى پەۋەۋە.

دىيار ھەزەرسەر كەلىكەلى ئىم بىزوتەۋە ناسىئونالىستى بورژوازى بىرىتىن لى ھەردوۋ ھىزبى چەكدارى مېلىشىيەلى؛ پارتى دىموكراتى كوردستان (پارتى) و يەكەلى تەلى نىشتەمەلى كوردستان (يەكەلى تەلى)، كە بى دىرېژاىيە ئىم و ماۋەيى كەمەگەلى كوردستانىيان وەكەلى ئىمارەتەلى داگىر كراۋ خەستە تەلىز چەكە و دەسلەپتىكى خەلىيانەۋە. و ئىمەش بى ھۆكەم مەنەپەلى چەكە و سەركوت و كەنتەرەلى سەروەت و سامەلى وەتەت و زەلى خەشەلى ناسىئونالىستى و "زەگەلى نىشتەمەلى" لى ناۋ جەماۋەردا، و خەگىردەنەۋەلى ئىم ھىزبانە بى ستەتەتەلى ئىمەرىكا و ئىم وەتەت و ئىم وەتەتەلى دىۋەروپە و سەتەۋەدا لى گەلىيانەدا ھەتە.

لى سەلى ۲۰۰۹ بى دواشەۋە "بىزوتەۋەلى گەلىانە" وەكەلى ۋەتەلى سىياسى ھىزبى ناسىئونالىستى و باۋەكەلى جىابوۋەۋە لى يەكەلى تەلى بوۋە بى يەكەلى لى يارىكەر كەلى گەلىپەلى پەلى سىياسى لى كوردستاندا. سەرەكەلى پەشۋە ئىم ھىزبە، نەۋشەروان مەستەفا، كە مېژوۋەلىكى دۋەرودرەتەلى ھەبوۋ لى پەداگىرى لى "مەنەپەلى چەكە بى دەستە يەكەتەلىۋە لى كوردستان" و بىرەگىرەكەلى لى، لى پە بى خەلى و ھىزبەكەلىۋە بوۋە بى ئىپەزەسەنەلىكى سىياسى قەۋمى- پەلەمەلى نا مېلىشىيەلى لى ۲۰۰۹ وە.

ئىستەش ھەر لى ھەناۋى ئىم ھەلەۋەرجەدا كە قەلىرانى ھىزبە سەرەكەلىكەلى ناسىئونالىزىم لى لوتكەدايە و "گەلىانە" لى تەن كەۋتەۋە و كەرسەتەر كەلى گەۋەرە بى خەلقنى كوردستان ھەتەتەپەش، بىشەك لى ناسىئونال-لەبرەۋە بورژواكەلى پەگەلىشتەۋەلى ناۋ خەلى ھەمان سىستەمە گەندەلى و تەلەنچەتەلى بى ناۋى "نەۋەلى نەۋەلى" ۋە قەتەۋەنەتەۋە بى گەلىانى كرىكارەن و ھەزەرنە و بىشە مەندەتەلى كوردستان. ئىم ھىزبە سىياسى پەلەمەنىيە بى سەرەكەلى سەرمەيەدارەۋە (شەسۋەرىعەدولۋەد) و دەزەگەلىكى زەبەلەلى مەدىيەلى، ھەتەتەلى ناۋ گەلەپەلى سىياسى و ئىپەۋەتەلى بى سىياسەتەلى نەۋلەبرەلىزىمى ئەۋەۋە، گەلىا گەشە بى

سەرمايه‌دارى بدا له كوردستاندا، وگ ئه‌وه‌ى تا ئه‌ستا وا نه‌بوته‌، و له‌ و به‌چوونه‌ تا سه‌ر ئه‌سك دژ سوشاليزميه‌كانى نيوليبرلزمه‌كه‌ى بكاته‌ به‌رنامه‌ى ناوه‌زايه‌تیه‌كانى خه‌ك و فريوكاران و گه‌ چاره‌سه‌رى بىكارى و هه‌ژارى و نه‌هامه‌تیه‌كانيان نيشان بدا .

حزبه‌ ئىسلاميه‌كانى كوردستانه‌ش، كه‌ به‌ دره‌ژايى ئه‌م ۲۹ سا له‌ به‌شدارى كوشتن و به‌ين بوون و زه‌ربه‌يان به‌ هه‌زى ميليشياى چه‌كدار و سياسه‌تيان كردوو و چه‌ند له‌ تواناياندا بووبه‌ته‌ دره‌غيان نه‌كردوو له‌ ئه‌نجامدانه‌ى كارى تيره‌سته‌ى، هه‌ميشه‌ باره‌كه‌ى گه‌وره‌ و گران و هه‌ممه‌شه‌يه‌كه‌ى ترسناك بوون به‌ سه‌ر ئه‌م كه‌مه‌هه‌مه‌يه‌وه‌. ئه‌م حزبانى ئىسلامى سياسى و پاش چه‌ند شه‌ و په‌كه‌ دادانه‌كه‌ له‌ گه‌ه‌ حزبه‌ ميليشيه‌كانى ناسيوناليزم له‌ په‌سه‌يه‌كه‌دا بوون به‌ ئه‌په‌زه‌سيه‌نى په‌رله‌مانى و هاوبه‌شه‌ى ده‌سه‌له‌تداريه‌تى ميليشياى ئه‌م حزبه‌ ناسيونالسته‌نه‌.

له‌ ئه‌م ئه‌به‌ريكتيفانه‌ى حزبه‌كانى ئىسلامى سياسى له‌ ئه‌ستادا و له‌ په‌يه‌وه‌نه‌د به‌ ئه‌مه‌ى سياسى بورژوا ناسيونالسته‌ى كوردستان ته‌واوكارى ئه‌م ئه‌مه‌يه‌. ئىسلاميزم ئه‌وه‌هه‌كه‌ ئه‌نجام ده‌دا كه‌ ناسيونالسته‌كان به‌ حوكمى په‌ناسه‌ و ئاسه‌ى ناسيونالسته‌ى نيمچه‌ سىكولاريان باش ناتوانن ئه‌نجامى بدنه‌ن، ئه‌وه‌يش به‌وه‌كردنه‌وه‌ى خه‌شباوه‌يه‌ ئاينه‌يه‌ له‌ ناو كه‌ريكاران و هه‌ژاران و چه‌وساوه‌كاندا. ده‌سه‌له‌تدارانى كوردستان هه‌ميشه‌ په‌ويسته‌يان به‌وه‌ بووه‌ كه‌ خه‌شه‌يه‌يه‌ هه‌ردوو ئايديه‌له‌ژياى ئىسلامى و ناسيونالسته‌ى چاوه‌وكانه‌ په‌رله‌په‌بدنه‌ له‌ ناو چينه‌ نه‌دارى كوردستان تا دووريان به‌ته‌وه‌ له‌ گه‌رينى شه‌ره‌شگه‌رانه‌ى كه‌مه‌هه‌مه‌يه‌ و ژيانيان. له‌ سايه‌ى باروده‌خه‌ى زاه‌يه‌ ئاسه‌ى سياسى ناسيونالسته‌ى به‌سه‌ر كه‌مه‌هه‌مه‌يه‌ى كوردستاندا، حزبه‌كانى ئىسلامى سياسى به‌ كردنه‌وه‌ى هاوبه‌شه‌ى ئه‌مه‌ن، واته‌ هاوبه‌شه‌ى ده‌سه‌له‌تدارى ناسيونالسته‌ى كوردينه‌.

ئاكامه‌كانى قه‌ناغى ره‌گه‌زه‌ر

به‌ دياريكردنى وه‌وه‌ندى بناغه‌يه‌ى تر كه‌ له‌ پشته‌ى ئه‌م ئه‌مه‌ى سياسيه‌ ناسيونالسته‌يه‌ و سه‌رله‌نو به‌ره‌مه‌نه‌نه‌وه‌يه‌تى له‌ هه‌موو ئه‌و ماوه‌يه‌ى به‌بردوودا، ئه‌به‌ى به‌گه‌هه‌هه‌يه‌يه‌ به‌ ناو كه‌مه‌هه‌مه‌يه‌ى كوردستان و دابه‌شه‌ بوونى چينايتى و مه‌ژووى به‌انه‌وه‌ستاوى كه‌شه‌مه‌كه‌شه‌ چينه‌كانى نه‌وه‌ ئه‌م كه‌مه‌هه‌مه‌يه‌يه‌. هه‌ر به‌م په‌يه‌شه‌ ئه‌به‌ په‌يه‌وه‌ندى چينه‌كان و هاوسه‌نگى هه‌زى نه‌وانيان هه‌مه‌هه‌مه‌يه‌نگه‌ينه‌ن له‌ باروده‌خه‌ى سياسى

دیاریکراوی ئێـمرێـدا.

ئێـم بارێـدێـخێـ ئێـستای کوردستان لێـباری سیاسییـو بریتیـ لێـ گۆـشـ و کامـبوونی ناکۆـکیـکانی حاکمییـتی بـرژوا ناسیونالیزمی کورد و بـخـێـ “کۆـپـکیـ کۆـنـکـریتی” دیاریکراو و لوتکێـی مـژووکی ۲۹ ساـیـ ئێـم ژـم و حوکمـانیـیـ. هـر بـیـ شـبـبوونـو و پـیـبردن بـ پـکـهاتـکانی و ناکۆـکیـکانی و یاساکانی جوـیـ ئێـمرێـ، کللی ناسینی داها تووشییـتی.

بـمـ پـشـ ئێـمان، کۆ دواتر دـمـ سـریان، گرنگ لێـرێـدا ئاماژ بـ قـناغـکی گۆـر (ئینتیقالی) بـدم کۆ لێـ ئازاری ۱۹۹۱ و دـسـپـدـکات و یـک دووساـکـ ئێـخایـتی. لێـم دـوریـدا هـشتا دـسـپـدـتای ناسیونالیزم و حزبـکانی بـ سـر کۆـمـمـگای کوردستاندا بـ تـواوی یـکلـا نـبوـتـو و کۆـشمـکـش بـردـوام و ئێـتوانم بـمـ مـرکی ئێـم قـناغـ بـ حاکمییـتی ناسیونالیزمـو دیار و بـ ئێـستایشـو.

هـوونێـ سیاسی خـکی کوردستان لێـ ئازاری ۱۹۹۱ و لێـ جـرگـیدا سـرهـهـدان و چالاک بوونی ئاشکراو و کۆـمـمـایـتیانـی بزوتنـو و کۆـمـنـیستی و کـخـراوـکانیان و شورا کرـکاریـکان و شورا جـماوـریـکان بوو هـی ئێـو کۆ ووبـو و بـوونـو یـکی سیاسی و کۆـمـمـایـتی دیاریکراو بـتـ ئاراو لێـ کوردستاندا. ئێـم ووبـو و بـوونـو یـ لێـ واقعدا کۆـشمـکـشی دوو بزوتنـو یـ کۆـمـمـایـتی بوو، کۆ لێـ لایـک شوراکان و کـخـراو کۆـمـنـیستـکان و چالاکـوانی یـکسانی و ئازادی بوو، و بـ هـمووی وێـک جـمسـری هـزی کۆـمـنـیزم لێـ کۆـمـمـگـدا خـی دـنـواند، و لێـ لایـکی ترـو ناسیـنـالیزمی کورد بوو بـ خـی و حزب و هـز جـکـدارـکانی. هـر بـیـ لێـم دـوریـدا دوو بزوتنـو یـ کۆـمـمـایـتی؛ ناسیونالیزم و کۆـمـنـیزم لێـ کۆـشمـکـشدا بوون لێـ سـر دیاریکردنی چارـنووسی سیاسی و کۆـمـمـایـتی کۆـمـگای کوردستان کۆ بـ ماوـیـکی یـک دوو ساـ بـردـوام بوو و مـرکی خـیدا لێـ تـواوی قـناغـ تازـی کۆـمـمـگا و پـیـوـندی چینـکان و تـرازووی هـزی نیوانیان.

ئێـم کیشم کۆـشـ کاریگـری لێـ زـر بـواردا دانا و پـوسیتی بـ کۆـمـمـایـتی و باسی هـمـلایـن هـی بـم ئێـو کۆ لێـرێـدا زیاتر ئێـم وێـت جـختی لێـ سـر بـکـم، کاریگـری ئێـم کۆـشمـکـش چینایتیی و ئێـم قـناغـ گۆـزاریی لێـ سـر خـسـسـتـی بـناغـیی و چینایـتیـکانی حاکمییـتی ناسیونالیزمی کورد لێـ کوردستاندا.

ناسیونالیزم هـر لێـ سـرتاو وێـک بزوتنـو یـکی کۆـمـمـایـتی و سیاسی

بـرژوازی نـک هـر خـسـسـتی بورژوازیانـی خـی و بـرگری کردنی لـ
بـرژوئـندیـکـانی سـرمایـ و سـرمایـداری بـرجـستـ کردـتـو و بـکو لـ
جـنگـیکی دـندانـدا دـژمنـکاری بـ ئـملاوئـولای خـی پـیادـ کردو و لـ
بـرامبـر پـلـیتـاریـای کوردستان و بزوتنـوی کـمـنیستی و خـباتـی
ژانـی کریکاران و زـحمـتـکـیشانـدا. هـر زو و نـزیر عومـر و بـکر
عـلی تـیـو و پـشـترش هـرشـی بـرد سـر شوراکان و مـقـررکـانی
“وتـی کـمـنیست” و کـوتـ دوزمنـکاری و پـیلانـگیـی بـرامبـر یـکیـتی
بـکاران و دواتریش کـنـترـی نـقابـ کریکار یـکـانی کرد و ئـگـی لـ
دروستکردنی سـندیکـای سـربـخـ گـرت هـتـد. ئـمـ جـگـ لـوی کـ بـ بـ
هیـچ سـکـردنـو یـک هـزارانیان لـ کـانی خـکی کـکار و
زـحمـتـکش و نـداری کـمـگـای کوردستان و وانـی جـنگـکـانی ناوـخـی
خـیان کرد و دایان بـ کـوشت لـ پـناوـی ئـوی ئـم یا ئـو هـزی
مـیلـیشـیـای کـنـترـی کوردستان بکات.

گـر لـ ئـیستادا و پاش ۲۹ سا سـیـرکـی میدیا و گوتاری سیاسی و
ئایدیـلـژیـای زـاـی ناسیونالیزمی کورد بکـیـن ئـبـینیـن کـ
نـشانـکـانی ئـم قـناغـ گوزـری هـشتا لـ خـدا هـگـرتوو، و لـ
سـر بـندـمای بـرژوندـ چـینـایـتـیـکـانی بـرژوازی کوردستان لـ ئـمرـدا
و لـ درـژـی دـژمنـکاریـدا بـرامبـر چـینی کریکار بـرهـمـیان
ئـهـیـنـتـو. میدیا و گفتوگـ و گوتاری سیاسی زـاـی ناسیـنـالـیزم لـ
کوردستاندا یا باسی ئـم قـناغـ گوزـری ناکات و قـوقـپی لـ
ئـکات یا لـ وانـگـی سیاسی چـینـایتـی بورژوازیانـی خـیانـو
ئـیشـوئـن.

کـم میدیا و گوتاری سیاسی و اتانی جیهان هـیـ، ئـوئـندی میدیا و
گوتاری بـرژا ناسیونالیزمی کورد بژارکـرا بـت لـ بـکارهـینانی هـر
دـربـنـک و هـر ووشـک و کـنـسـپـتـک کـ باس لـ سوشالیزم و
کـمـنـیزم و ئـی ئازادیخوازانـی چـینی کـکار بکات، و باس لـ بـها
ئـازادیخواز و یـکـسانـیخوازیـکـانی بـزوتنـوی ئـم چـینـ و
پـرـلـیتـاریـای سـشـالیست بکات. یا وـنـتر بـیم، کـم دـسـا تـداریـتی
و وـتـ سیاسیـکـانی بورژوازی هـن ئـوئـندی ئـمان توانیبـتـیان
جـینـسـایدی کـلتوری ئـشـبـیری سـشـالیستیان کـردبیت لـ کـمـگـدا.
ئـم دژ سـشـالیزم بوونـ ترادیسـیـنی بـ ناو “خـماـی” کوردی نیـ
ئـم جـنگـی هوشیارانـی بـرژاوازی جیهانی و تایبـتمـندی بورژوا
ناسـوـنـالیزمی کورد بـ دژ چـینی کریکار و نـداران و بـشـکـ لـ
پـیداوـیستـ سیاسی و فکریـکـانی ئـم چـینـ سـروـری کوردستان و
دـسـا تـ سیاسیـکـی و بـ بـ ئـم کاری ناوات.

نـک هـر کریکاران وک چـینـکـی کـمـایـتی و خاـوـنی ئـتـرنـتیـفیـکی
سیاسی و کـمـایـتی باس ناکـرت و بـ دابـاو لـ کارکـتر

ئىنتېرناسىيونالىست و جيهاننىڭ كۆي و ئىنا ئۆكرەت لى ئاوه ۋاي سىياسى و فېكرى زامانى ناو كوردستاندا، بىلىك ھاشا لى ھەبوونىشى ئۆكرەت. لى باشتىن ھالەتدا ۋەك تەتقىقات كى موۋچەي ئۆبەدرەت و كارى نى و ناۋازىي نىشان ئۆدرە و ۋىنا ئۆكرەت. لى ۋانگەي ناسىيە نالىستەكانى كوردستان ۋە چىنى كرىكار ئۆتۈنەي تەنھا و تەنھا بى ناۋى نەتەۋە و ئىسلام و فرەشيارى ئازادى كاۋاكەيەۋە، كى ھىزى كارىيەتى، ھەبوونى كەمەلەيتى ھەبەت و ھىچى تر. واتە كەنسەپتى ھىزى چىنايتى سەشالىزم بى بەردەۋام ئۆسەتەۋە لى زىنى كەمەلەگەدا تا پە بىكرىتەۋە بى ئايدىلەۋزىي ناسىيونالىزم و ئىسلامىزم و لىبرالىزم، و ئۆمەش ھەر ئۆزۈمۈنى بوزۋازى جيهانى نى كى ھىزە سىياسىيەكانى بوزۋازى "خەمەي" لاسايبان بىكەنەۋە بىلىك ۋە ئۆزۈمۈنى ھەمان ئۆمە ھىزە سىياسىانە خەشيانە و بى تايىبەتى ناسىيە نالىزمى كورد كى لى شەۋەدا بوۋە ۋە بەردەۋامىشە لىم شەۋە لى بەرامبەر چىنى كرىكار و سەشالىست و كەمە نىستەكانى كۆمەلەگەي كوردستان.

قەيرانى ئۆزەمى سىياسى ناسىيونالىزم و خەنەي سەشالىستى

ئۆمە ئۆمە ئۆمە لى قەيرانەكى توندوتىژى سىياسى داۋە و تەنەنە خەرىكە ۋەك قەۋارەيەكى سىياسى ئۆبە بى دوو ئىدارە يا ۋونتەر بىلىم دوو ئىمارەت، و لى ئۆرەسەيە ئۆمە ھۆكمرانىدە زەربەي زەرى جەماۋەر لىۋپەيەي فەلاكەتى ئابوورىداۋە و بى ھىلاك چوۋە. ھەروەھا تەۋزىمى ئۆمە قەيرانە كەمەلەيتەي و پەرسەندە ناكەكەيەكانى ناۋ خۇدى ئۆمە ئۆمە سىياسىيە خانۋادەيەي و مىللىشەيە لىۋە زىاتەرە كە بتوانەرە بى ئاسانى و تەنھا بى سەركوتە ابىگرىت. بى كورتى، ھەرە ۋەك لىنەن ئۆمە "دەسەتەداران ناتوانە ۋەك جاران ھۆكەم بىكەن" و خەكەي ھەزار و ناۋازىش "نايەنەۋەت ۋەك جاران بىزىن". ئۆمە بى خەي لايەنەكانى باردەخىكى شورشىگىرانە نىشان ئۆدەنە لىكە ھەر پەلەيەكى بەر چاۋ لى پەرسەندە ئامادەيە سىياسى و ۋەكخراۋىيەكانى چىنى كرىكار و نەداران ئۆيگەيتە بى قەيرانىكى شەشىگىرانە و ھەنگاۋنان بەرەۋە ئۆنەمەدانى شەرش و ئاۋوگەيەي ۋەشەيە.

لىم ھەلۈمەرجەي ئىستەي كوردستاندا، نە ھاۋارى "نىشتمان" و "نىشتمان پەروەرى" بەرژۋا ناسىيونالىستى كورد و ئىنتەلىجىنىكەي ئۆتۈنەي گەبىستى ئۆتەي ھەبە لى ناۋە ۋەزەرانە و نەداراندا، و نە خەكەلەيە ناسىيونالىستى ۋەردە بوزۋازى كارىگەرى ئۆتەۋە ئۆبەت لىسەريان. ئاشكەرايە قەتەس بوونى كرىكارانە و زەھەتەكەشەنەش لى چۈرچىۋەي نەزەيەتەي دەرەيەن لى بەرامبەر گەندەيەي و دەسەتەدارىيەتى مىللىشەيەيە ۋە موۋچەبەيەن كارىيانە مەيسەرە ناكەتە و

ٲاكسيٲنى ٲرژوبٲاويشيان نا توانٲ كاريگٲر بٲت لٲ بٲرامبٲر ئٲم بارودٲخدا.

ھٲر بٲيٲ ئٲمرٲ لٲ ھٲركات زياتر زٲرورٲتى چارٲسٲرى كٲشٲ سرٲر كيٲكانى كٲمٲٲ بٲ شيوازي شٲرشيگرانٲ و دٲرچوونى شٲشگٲرانٲ لٲم بارودٲخى ئيسٲا ھاتٲتٲ ٲشٲوٲى ٲٲوٲندٲ سياسى و كٲمٲيٲتيٲكان. بٲٲام ئٲم رٲگٲ دٲرچونٲ شٲرشيگرانٲيٲ لٲ خٲيٲوٲ ھٲٲناقوٲى و گرٲيخواردووٲ بٲ مٲوداى ٲرٲرسٲندنى كٲشمٲكٲشى سياسى چينايٲتى و ئاكامى شٲٲى ئٲٲٲرنٲتيڤى بٲرژوازي و كريكار؛ شٲشباليزم و كٲٲيتاليزم لٲ كوردستاندا.

ھٲرچٲندٲ دٲسٲٲاتى بورژوا ناسيوناليزمى كورد كٲوتٲتٲ نا كٲكيٲكى بٲچارٲسٲر لٲگٲٲ زٲربى جٲماوٲر و لٲگٲٲ كٲمٲٲگٲدا، بٲٲام لٲ ھٲمان كاتيشدا ئامادٲى سياسى و ٲٲكخراوٲى و فيكرى چينى كريكار و تٲيٲرٲ كانى دٲورى ئٲم چينٲ لاوازٲ. ديارٲ ئٲمانٲ ھٲمووى ئٲتوانرٲ بٲ شيوٲى چٲنايٲتى (نوعى) و خٲرا بگٲٲٲت لٲ بارودٲخى قٲيرانى شٲششيگرانٲدا.

ھٲنگاوى يٲكٲم لٲ ھٲموو ئٲم ٲٲوٲندٲدا ئٲوٲيٲ كٲ ٲٲخندٲ لٲ “دٲسٲٲلاتى كوردى” لٲ ٲوانگٲى چينايٲتى كرٲكارٲوٲ بٲرچٲستٲ بكرٲتٲوٲ. ٲٲخندٲى چينايٲتى كرٲكار ٲٲخندٲيٲ لٲ ئٲم و دٲسٲٲاتى سٲرمايٲ، دٲسٲٲاتى بورژوازي كورد، نٲك بٲتٲنھا ٲٲخندٲ گرتن لٲ گٲندٲٲكاران و ميليشياكان و دٲسٲٲاتى بنٲماٲٲكان. ٲٲخندٲى مٲٲاى دٲردى كريكاران و چٲوساوٲكان و بٲٲشان دٲرمان ناكات، ئٲوان بٲ خٲيان ٲٲخندٲى كٲمٲٲايتى و چينايٲتى بٲ كردٲوٲن لٲ سيسٲمى سٲرمايٲدارى، و تٲنھا لٲ رٲگٲى بٲ ھيز كردنى ٲٲخندٲى سوشاليسٲيان لٲم سيسٲم و نوينٲرٲ سياسىٲكانى لٲوانٲ ناسيٲٲناليزم و ئٲمٲ سياسىٲكٲى لٲ كوردستاندا ئٲتوانن ٲا بٲرى سياسى شٲش و گٲرانكارى شٲرشيگٲٲانٲى كٲمٲٲگٲ بن.

ناوٲٲٲكى چينايٲتى دٲسٲٲاتى ناسيٲٲناليزمى كورد بٲرژوازيٲ و دٲسٲٲاتى سياسى سٲرمايٲ و سٲرمايٲداريٲ وئامرازي سٲركوتى دٲستى ئٲم چينٲيٲ بٲ دژى چينى كريكار وزٲحمٲتكٲشان، ئٲمٲ ئٲو فاكٲٲيٲ كٲ بٲبٲ ٲٲچاوكدردنى و بٲبٲ ٲٲخندٲى سٲشباليسٲى لٲى، چينى كرٲكار و نٲدارى كوردستان نا توانٲ دٲورى مٲٲزووى خٲى بگٲٲى لٲ بارودٲخى شٲرشيگرانٲى ئٲمرٲدا.

ئٲوٲ ٲاستٲ كٲ دٲسٲٲاتى بورژوا ناسيونالى كوردستان گٲندٲٲ و بٲباكن لٲ بٲرامبٲر داوكاريٲكانى جٲماوٲردا، بٲٲام لٲ سٲرمايٲداريدا بٲ گشتى گٲشٲى ئابورى كٲمٲٲگٲ بٲم شيوٲيٲ ئٲٲواتٲ ٲشٲوٲ و تاكٲ جياوازي ئٲوٲيٲ لٲگٲٲ وٲاتانى تردا، گٲر بٲرواوردٲكٲمان لٲم بورٲدا بيت، كٲ گٲندٲٲى تا ئاستٲكى خنكٲندٲر

بەربەلەوێكێك كوردستاندا و زەربەیی هەركە زەری دانیشتوان و لەوانە بەشێك لە سەرمایە بچوك و ناوێنجیەكانیشی بەجارێ هەرسان كردووێ. دەسەڵاتی میلیشیایی و بنەماڵەیی كە هەناسی لە كەمەمەگە بەیوێك لە واقەدا شتەك نیە جگە لە فەرمی سیاسی دیاریكراوی سەرمایە و سەرمایەداری لە كوردستاندا هەر بەیەك جیاكردنەوێ فەرم و ناوێكێك لە یەكتر و پەوانەیان بە دوو ئێندازەیی جیاواز هەڵبەستێكی كۆشندەیی بە پرەلیتاریا.

بەرژواری دەسەڵاتدار و سەرمایەیی كەمەمەلەتی

دیاری، دەسەڵاتی ئیستای كوردی بەزەقی دەسەڵاتی سیاسی سەرمایەیی، كە ئێمەیی دووھەم بە خەشی ئێلەقەییەكە لە ئێقەقەكانی سەرمایەیی جیھانی، و ئێم دەسەڵاتێك بەگشتی سەروەری سیاسی چینیکی كەمەمەلەتی نمایش ئێكەت كە بەرژواری كوردستانە. وەك هەر كەمەمەگەییەكی كاپیتالیستی پەییوێندی سەرمایە و ژێرخانی ئابووری سەرمایەداری بناغە و پایەیی ئێم ئێمە سیاسیی ناسیونالیستی كوردستانیش و لەرەوێ هەز وەرێكێ و ئێمیش بەبەستێ خەیی ئێكەوێتەوێ خەمەتی. هەر لەم ئاستایەدا ئێبەیین كە تێژیکیی دیاری كراو لە سەرمایەدارانی ملیاردەر و ملیارنەری ناو ئێمەكە و دەرەوی ئێمەكە هەمیشە کاریان لە بەرەودایە و ئێمانە خەریکی وەگەخستن و كەڵەكەیی سەرمایەن لە هەموو كەرتە پێشەسازی و خەمەتگوزاری و بازرگانی و مالیەكان و پەرژە جوراوەرێ ئابووریەكاندا. هەموو ئێم سەرمایە گوزاریانە لە ژیر سایەیی ئێم ئێمەدا بە توندی گرەدراونەتەوێ بە گەندەیی و قەرغ كردنەوێ و كەڵەكەیی سەرمایە بە قەبارەییەكی هەجگار گەورە زیاد ئێكەت.

بە سەرمایەیی "نەتەوێیی" كورد واتە "سەرمایەیی كەمەمەلەتی" ئێوێ گەنگ نیە دەسەڵات بنەماڵەیی بەت یا پەرلەمانی بەو ئێندازەیی كە سەرمایە كاری بەوات. فەرمی سیاسی ئێمەیی لە سەر كاربوی ئیستا و میلیشیایی بونی ئێم ئێمە و گەندەیی و دوو ئیدارەیی و نەبوونی بنەماڵەیی دەوێتی ئاسایی بەرژواری، لە گەگە ئێوێشدا نەگونجاوێ لەگەڵ پیداوێستە ئابووری و یاسایی و ئیدارەییەكانی سەرمایەیی نەتەوێیی، بەبەلام لەبەری سیاسیەوێ نەك كەشە نیە بەی بەكۆ زەرورەتێكە بە سەركۆتی چینی كریكار و پەرژووبەلەوێ پەكردنی یەزێ خەباتی لە ئیستادا.

هەروەها ئێوێ ئاستیەكی بەرچاوە كە میژووی سیاسی ئێم ئێمە و دەسەڵاتێك كوردستان جیابووێ نیە لە گەشەیی ئێم سەرمایەداریەكە

ئىستاھەيە و بىم شىوۋ كەنكرىتەي. قسەكردن لەسەر خراپى و باشى ئىم ئۆمەم سىياسىيە ميليشىيائى لە پەيوەند بە بەرژووۋندىيەكانى سەرمايەي كەمەيەتەيۋە لە كوردستاندا جياكردنەيۋەي زەرەملىيانەي سىياسەت و سەرمايە و سەرمايەدارى ئىم كەمەيەگەيەي لە مەژوى كونكرىتى خەيدا و لە دوا شىكردنەيۋەدا مەنسيزمى ناسىيەتالىزمى ووردە بورژوا و ئىشنىيرانىيەي. ئىۋەي لە كوردستاندا ئۆگوزەرە لە ۋەي سىياسەت و بىم دەسەلاتەي گەندەي و ميليشىيائى و بىنەمەيەيۋە ئىۋە ميژوۋى خودى ناسىونالىزمى كورد و ئىۋە و نەخشيەيەي لە پەيوەند بە گەشەي سەرمايە و سەرمايەدارىيەي و بەشىكى ئەرگانىك و سوپەر سترەكچەري سىياسى سەرمايەيەي.

لە سەرمايەداريدا ئىۋە گەنگەيەي كە سەرەتا سەرمايە لە كەمەيە ھاتوۋە و چەند تالەنەي و بە چەمكەنيزمەك كەبەتەيۋە. ئىۋە گەنگەيەي كە كارى كەمەيەيەي تەمەنەيەي كەراۋەي و لە فەرمى سەرمايەدا و لە جومەكەيدا گەۋرەر و گەۋرەر ئىبەت. ھەر ۋەك ھەموو كەمەيەگەيەيەي كى تەي ھاۋچەرخ گەشەي ئابوۋرى سەرمايەدارى لە كوردستانىشدا بەيۋە ئىپەۋەرە كە چەند سەرمايە كەمەيەكەي بوۋە. ئىيەي ئىۋە نەبوۋ جلال تالەبەي كاتى خەي پەرەسەندەي ئابوۋرى كوردستانى بە ژمارەي مليەنەرەكانى كوردستان ئىپەۋە. ئىۋە قسەي سەرزارەيەي نەبوۋ بەيەكو ئىۋە لەژىكى سەرمايەي و نوەنەرەكانىيەي و گەشەي ئابوۋرى بە قەبارەي كەمەيەكەي سەرمايەي و يەيژەي قازانچ ئىپەۋەرە نەك چەند جەماۋەر لە خەشگوزرانيدا ئىژى يا ناژى.

مەسەلەي نەتەۋايەيەي كوردىش لە ھەر كات زىاتەر بە گەۋەرەي بەرژووۋندىيەكانى سەرمايەي گەۋەرە ئىۋەۋاتەي پەشەۋەي و دروستكردەي دەۋەتەي نەتەۋەيەي كورد لە كوردستانى عىراقدا بوۋەتەي مەسەلەي پەداۋەستىيەكانى ئىم بەشەي لە سەرمايەي نەتەۋەيەي كورد و بەندوبەستەكانى بە بورژوازي جىھانى و ناۋچەيەيۋەي.

سەيىرى يەي ھەموو ئىۋە ملياردەر ومليەنەرانەي كە لە ناۋ يەكيتيدا دروست بوۋە ئىستا لە ناۋ پارتىدان يا بەيۋەن كە لە گەڭەي پارتيدا بسازەن، ئىمە لەژىكى زەمىنى و جىھانى و بەرژووۋندى سەرمايەي لە پەشتەۋەي و سەتاۋەي. ناسىونالىزم و پارتىزانى ناسىونالىستى سەۋەرەكانى خەي لەسەر زەمىنەي بەرژووۋندىيەكانى سەرمايەي ئىبەيەي. ناسىونالىزمى كوردى و "نىشتمان پەرۋەرەي" ناسىونالىزم لە كەتايى ئىم ۲۹ سەئەدا بە جارەي پەردەي لەسەر خەي ھەمەيەيۋەي و كەۋەۋان بەرژووۋندىيەكانى سەرمايەي گەۋەرە ھەر بەي پەشەي سەرمايەي كەمەيەيەي تەي نوينەرايەي تەي ئىكەت.

لە گەڭەي ئىم ۋاقەيەتەشدا كەچى ھەۋەي و تەقەلا فريوكارەكانى بورژوازي

ناوێنجی و پرتۆبۆبۆیی توێژێ وردێ بورژوازییەکان وێشەبیرانیان
ناپێتێو و ئێیانێوێت جارێکی تر خێکی کرێکار و زەحمەتێش بە
سەزی نیشتمانی و مەراڵی نا مەعقولی تان چەتی و گەندەیی مەشغو
بکەن، و جارێکی تر بە ناسیونالیزمی خێکێگەرێ سەرمان لێ تەک بدەن،
هەر بەم پێیەش دورمانبەخێوێ لێ کەشێ ئێسەیی کە سەروری چینی
بوارژوازی کورد و ئێمە کە یەتی بەسەر کەمەگەوێ کە سەرچاوی
مەینەتێکانێ و گەندەیی و میلیشیا و دێسەتاتی بندەماێش بەشی
دانەپچراویەتی، هەرۆهەا بە نان و ئاوی جەماوێری کوردستانیش هەر
لێوێ.

زەگاربوون لێ بارودێخی ئێمەری کوردستان و خەبات بە هەنانەدی ئێم
ئێکێگەرێ ئێو دێخواری کە ئاستی چێناپێتێکانی کەمەگە و
کێشمەکێشێکانی چەن ئاوا بخرێنێو و خێکی چەوساو و نەداری
کەمەگە بەرچاویان وون بەت کە لێ کوێ ئێم کێشمەکێشدان و لێ
خەباتی سیاسیاندا گۆرزێکانیان بە کەیی بوێشەنن. جەنگی چێناپێتی
کوردستان بە ناچاری مەرکی خەیی داو و ئێیدات لێم بارودێخ
سیاسیی کە ئێستا پێدا تێئێپێ.

١٠ پەرین لێ کوردستاندا، ئاس و چەلێنجێکان

ئێمە نا ئێزاییەتی و بەزاری لێوێپێیدایێ لێ کوردستاندا و ئێگەری
تەقینەوێ جەماوێ و سەرھەپێدانی ئێپەرینێکی گشتگیر هەیی لێ چەشەنی
ئێوێ کە لێ شارێکانی ناوێئێست و خواری عێراقدا، بەم ئێم
ئێگەرێ چەند ئێبی بە واقع پێیوێستێ بە زەر فاکتەرێو و ناتوانری
پێش و پێخت جەختی لێ سەر بکەرێت.

ئێوێ کە گەرنگێ لێردا ئامارێ پێبەم ئێوێی کە هەمان ئێو
چەلێنج و مەسەلێ بناغێیانێ کە ووبێووی ئێپەرینی کرێکاران و
زەحمەتێشان و لاوانی کچ و کو و قوتابیانی خوار و ناوێراستی عێراق
بوێتێو، ووبێووی هەمان ئێم چێن و تێژانێی کوردستانیش
بوێتێو. بەکاری و هەژاری و داھاتووی نادیاریان تێنگی بە هەردوو
لایان هەپێو، و هەردولا لێ بەرامبەر جەرێک لێ ئێمەن کە هێچ
یەفێم و چاکسازیێکیان لێ باردا نی. هەردوو جەماوێری عێراق و
کوردستان، بە تەبێت لێ سالێ ٢٠١١ و، چەندین خەپێشانەانی
گەورێیان کردوو و دێیان و دێیان لێ خەپێشانەران کەژراون لێ
کوردستاندا، و لێ ناوێئێست و خواری عێراقێشدا هەر تێھا لێ
ئێپەرینی ئێکتەبەری ٢٠١٩ و، کە هەتا ئێستاش بەردەوام، سەدان لێ
کچان و کوێانی ئێپەرێو خەتانی خەین کران و بە دێیان
هەزاریشیان لێ بریندار بوو و سەدانیشیان لێ گیراو و فەینراو

لە لایەن میلیشیاکان و دامودەزگا ئێمەکانیا نەو. هەر بەر بەر
گەرانگاری شەرشگەرانە هەردوو ژێمی بەغدا و کوردستان بەتە
مەسەلە سیاسی سەرکەوتنی هەردوو کەمەگا.

ئەبەت هەوسەنگی هەزێ چینایەتی ناو کەمەگاکی کوردستان و هەر
بەو پەڕێش هەوسەنگی هەزێ لێ نەوان بۆت و هەزێکانی دەسەلاتی
ناسیونالیزی کورد لێ بەرامبەر جەماوەری کرێکار و زەحمەکش و
نەداری کوردستاندا جیاوازی لێوەی کە لێ ناوێست و خواروی
عێراقدا هەبێ و هەروەها بۆ وێندە سیاسیی کە نکریتەکانی ئێم
کەمەگا یەش کارکەتەری دیاریکراوی خەیی، بەبەم ئێمان لێ و
استی نەگەت کە ئێم دوو ژێمە کەوتونەت ناکەکی بە
چارەسەر و لێ بەرامبەر زەربە زەری جەماوەردا، تەوژمی پەداویستی
گەرانگاری یەشەیی و وەلانی هەردوو ژێم لێ کوردستان و لێ
عێراقدا لێ و بەهەز تر کە بە خەشخەیی ناسیونالیستی و
ئایدیەلەیی ئیسلامی و نەتەوایی بەری پەبگیرەت، هەر ئێمەش کە
وادەکات و وێندی بەرجەستەبونەوی هاوخوا بەتە نەوێ و یی کرێکاران
و زەحمەتکەشان و هاوئاھەنگی خەباتی لاوانی شەرشگەری هەردوو
کەمەگاکی عێراق و کوردستان ئێگەرکە بە هەز بەت و وێ لێ پەش
بەت.

ئێپەزیونی بۆرژوازی و ئینتەلجەنسیای بەرژوا ناسیونالیستی کورد

کەنترۆلی بە سنوری هەردوو حزبی بنەما و هەزێ میلیشیان بە سەر
شاخوونەری ئابوری کوردستان و فەشەلیان لێ "دەوێ تەداری" و دابین
کردنی پەداویستیەکانی "دەوێ تە بۆرژوازی کوردی" و درێژدانیان بە
دوو ئێدارەیی، بەتە هەبێ وێ کە یەزێکی فراوان لێ بۆرژوازی
ناوەنجی و ووردە بۆرژوازی و ئینتەلجەنسیای ناسیونال-لیبرال و
بۆرژوا یەفەمیستی سیاسی، ناوەزی بەت و بکەوتە کەشمەکش و
لێگە دەسەلاتی بۆرژوا ناسیونالیستی کوردیدا، و هەر لێم
استایەشدا حزبی ئێپەزیونی بۆرژوا ناسیونالی ناوەخی ژێمە کە
پەیدا بەت لێ کوردستاندا.

چینی کرێکار و نەداری کوردستان و یەزێ بەرینی بەکاران و
کارمەندان و خاوەن کاری کاتی و کەم دەرامەت و هەزارکراوان کە لێ
ژێر باری قورسی ئێمە ژێمەدا هەر ژێمە بەدەست بەکاری و
بەگوزەرانیدە و ئێمان و دێزگاکانی سەرکوتی سیخووی و میلیشیایی
"دەسەلاتی ناسیونالیستی کوردی" ناوەزایی تە و خەپەندانەکانیان
سەرکوت ئێکات، بە دوا یەگە-دەرچوونیکە ادیکە وێ لێ کارەسات و
کەت و بەندەکانی ئێمە ژێمە. ئێمە جەماوەر بەرینە بە ئێزموون و

هه‌شیری سیاسی خه‌یان به‌یان دهرکه‌وتوو که ئه‌م ئه‌مه‌ چاکسازی هه‌ناگره‌ و ئه‌به‌ لا به‌رت و نه‌مین.

ده‌سه‌تات و حزب و هه‌زه‌کانی و هه‌ره‌وها ئه‌په‌زیونی بورژوازی ده‌رونی ده‌سه‌تات هه‌میشه‌ له‌ هه‌وه‌دا بوون که ئه‌یزه‌کانی خه‌بات و ته‌که‌شانی په‌لێتاریای کوردستان به‌ هه‌زار و یه‌که‌شیوه‌ ده‌رگیری په‌رژوو به‌اوێ بکه‌ن. یه‌که‌که‌ له‌ چه‌له‌نجه‌کانی خه‌باتی ئه‌م چه‌نه‌ نه‌داره‌ی کوردستان جیاکردنه‌وه‌ی ئه‌یزی سه‌ربه‌خه‌ی خه‌یه‌تی له‌ ئاسه‌ و سیاسه‌ت و ستراتیژی ئه‌م ئه‌په‌زییه‌ نه‌ به‌رژا ناسیه‌ نالیسته‌.

ئه‌په‌زییه‌نی ناسیونالسیته‌ی کوردی مه‌یدانی سیاسی که‌مه‌که‌یه‌ی کوردستانیان به‌ چه‌ندین سه‌ا چه‌نجا که‌دوو به‌ هاوه‌اوه‌اری خه‌یانوه‌ و بونه‌ته‌ یه‌که‌که‌ له‌ ئه‌گره‌ سه‌ره‌که‌یه‌کانی به‌ره‌وپه‌شچوونی ئه‌یزی خه‌باتی سه‌ربه‌خه‌ و یه‌که‌گرتوی که‌کاران و کارمه‌ندان و زه‌حمه‌تکه‌شان به‌ ئه‌نجامدانی که‌رانکاری شه‌ره‌گیرانه‌ و یشیه‌ی له‌ ره‌که‌یه‌ی وه‌خاندنی ئه‌م ئه‌مه‌وه‌. ئه‌وه‌ بوو خه‌په‌شاندانه‌کانی ۲۰۱۱یان به‌ لاره‌دا به‌رد و کردیانه‌ ده‌نگ که‌کردنه‌وه‌ی کورسی په‌ره‌مان و واده‌دانی چاکسازی دره‌ینه‌ و به‌تینکردنی وه‌زی شه‌ره‌گیرانه‌ی جه‌ماوه‌ری ئه‌په‌ریوو.

ئه‌وه‌ جه‌ره‌ چاکسازی به‌ره‌وازیانه‌ ئامانج له‌یان به‌جه‌ه‌نانه‌ی به‌ره‌وه‌ندی ئه‌م به‌شه‌ ناوه‌نجی و به‌چووه‌کانه‌ی سه‌ره‌مایه‌یه‌ له‌ کوردستاندا تا کاروباریان به‌وات و ئه‌زیم چاکسازی به‌کات و به‌توانی نوینه‌رایه‌تی یه‌که‌سانی هه‌موو خاوه‌ن په‌وه‌ و په‌ره‌کان و ئامه‌ازیه‌کانی به‌ره‌مه‌ینان به‌ته‌. له‌مه‌وه‌دا گوایه‌ که‌کاران و کارمه‌ندان و به‌کاران و نه‌داران له‌ سایه‌ی که‌سه‌بوکاری ئه‌ماندا و به‌ نه‌مانی ده‌زی و ته‌بانه‌ی حوکه‌می بنه‌ما ئه‌ه‌وه‌نه‌وه‌. ئه‌مه‌ له‌ خه‌که‌دنه‌ چاو زیاتر هه‌چی تر نه‌یه‌، و نه‌داران و خه‌که‌یه‌ی زه‌حمه‌تکه‌شه‌ له‌ ژه‌ره‌ سایه‌ی بورژوازی به‌چووه‌ و ناوه‌ندیده‌ زیاتر ئه‌چه‌وه‌سه‌ته‌وه‌ و ئه‌وه‌ ئه‌زمونی ته‌واوه‌ی جیهانه‌. ئه‌م به‌شه‌ له‌ سه‌ره‌مایه‌ و نوینه‌ره‌ سیاسیه‌کانیان هه‌چ شه‌ته‌کی هاوه‌به‌شه‌ که‌یان ناکاته‌وه‌ له‌که‌که‌ که‌کاران و زه‌حمه‌تکه‌شاندان و به‌ په‌چه‌وانه‌وه‌ ئه‌مان ئه‌بنه‌ سووته‌مه‌نی هه‌نانه‌دی ئامانج و سیاسه‌ت و ستراتیژییه‌کانی ئه‌م به‌شه‌ له‌ چینه‌ی به‌ره‌وازی.

پیداگری له‌سه‌ر سه‌ته‌اته‌ و سیاسه‌تی که‌رانکاری یشیه‌ی و اماه‌ینه‌ی ئه‌مه‌ی به‌ره‌وا ناسیونالیسته‌ له‌ کوردستاندا په‌شه‌ هه‌موو شه‌ته‌که‌ په‌ویسته‌ به‌ سنووره‌به‌ندی چه‌نایه‌تیه‌ له‌ به‌رامبه‌ره‌ ئاسه‌ی یه‌فه‌مه‌خوازی به‌رژا ئه‌په‌زییه‌نی ناسیونالیسته‌ی کوردستان، ئه‌مه‌ جه‌که‌ له‌ یه‌سه‌واکردنی ناوه‌که‌یه‌ی چه‌نایه‌تی به‌ره‌وازیانه‌ی ئه‌سه‌لامیه‌کان و ئه‌له‌ و نه‌خشی ده‌ژمه‌نکارانه‌یان له‌ به‌رامبه‌ره‌ خه‌که‌یه‌ی که‌کار و نه‌دار و زه‌حمه‌تکه‌شه‌

کوردستاندا .

هەر بـێـیـ لـ پـیـوـنـد بـ رـگـ-دـرچوونی سیاسی لـم بـنـبـستـی کـ
کـمـگـای کوردستانی تـکـوتـو بـ هـی دـسـاتـی ناسیـنـالیزم، لـ
خـتـی گشتیدا دوو سیاست و دوو ستراتیژی سـر بـ دوو چینی
کـمـگـایـتـی لـ ئارادیهـ . یـکـم سترتیژای سـشـیالیستی چینی کریکار،
و دووهـم، ستراتیژی بورژوا ناسیونالی دـوـتـگـرای بورژوازی.

ستراتیژ و دروشمی ئاپـرینی جـماوـری و گشتگیر لـ کوردستان

خـپـشـاندان و ناـزایـتـیـکان لـ کوردستاندا هـرـدـم بـرـدـوام بوو
بـمـام تا ئیستا نـبـوتـ ئاپـرین و خـپـشـاندانـکی جـماوـری لـ
سـرجـم کوردستاندا و نـبـوتـ هـشـتـیـکی جیدی بـسـر دـسـاتـ.
ئاپـرینی خـکـ ناتوانر پـشـوخت پـشـینی بـکـرت و فاکتـر زـرن بـ
سـرـهـهـدان و هـنـدانـی بـمـام ئـوـی کـ گـرنگـ لـوـی عـمـلـیـو
ئـوـی کـ هـر وـکـ چـن لـ ناوـراست و خوارووی عـراقدا دروشمی
وـلـانی رژیم بـتـ ئـجـندای ئاپـرین، بـ ای مـن، بـ هـمـان شیو
ئـتـوانر وـلـانی شـرـشـگیرانـی دـسـاتـ بـتـ دروشمی ئاپـرینی
گشتگیر لـ کوردستاندا .

ئاشکرایـ کـ پـرـسـی خـبـاتی سیاسی چینایـتی و پـرـسـنـدی
ناکـکـیـکان و هـکارـکـانی ئـو پـرـسـیـ بـ گـیـری بـرنامـ و
ئـجـندایـکی پـشـوخت دارـژـراو ناچیتـ پیش و کـسـیش ناتوانی پـشـینی
بکات، بـکـو بـ گـیـری پـرـسـیـکی مادی و مـژوویی ناو جـرگـی
کـمـگـ لـ جوـدایـ و لـ بـرـوـپـشـچوونی ناکـکـیـکانی پـیدا ئـبن
و بـرـوـپـشـ ئـچـن. مارکس ئـی “کـمـگـی مـرـفـایـتی بـ ناچاری
تـها ئـو کـشانـ ئـخـاتـ ئـستـی خـی کـ بتوانی چارـسـریان بکات
چونکـ ...خودی کـشـکـ تـها کـتـک دـتـ ئاراو کـ هـلـومـرجـ
مادیـکانی چارـسـری پـشـتر هـبن یا لـ پـرـسـی دروستبووندا بن”
پـشـکی بـ رـخـنـی ئابووری سیاسی). ئـگـر وـخـاندنی دـسـاتـ لـ
کوردستاندا بـتـ ناچارـیکـ دیارـ رگـ چارـکـشی لـ ئارادیهـ، بـمـام
پـیـوـستـ بـ پـلـی چوونـپـشـی هـزی ئـکـخراوی چینی کریکاری کوردستان
و زـحمـتـکـشان و گـجـانی کـچ و کوـی ئـم چـینـ چونکـ ئـمانـ کـ
بـرـژـوـندیان هـیـ لـ فـراهـمـهـنـانی ئـگـیـیـ یـشـی و ئـمانـ کـ
ئـتـوانن ئـلـتـرناتیفی ئـم بارودـخـ بن. ئـو کـیشـمـکـشـ سیاسی و
چینایـتیـ کـ لـباری میژوویـو لـ ۱۹۹۱ و هـاتـبوـ سـر شـانـی
سیاسی کـمـگـای کوردستان و قـناغـکی ئـگـوزـری پـکـهینا بوو ئـستا
بـچـنـدین قات زیاتر خـی دوبارـ ئـکـاتـو.

ئیزی ملیـنی کرـکاران و زـحمـتـکـشان و نـدارنی کوردستان هـنـکی

کۆمەڵایەتی و چینایەتی زۆر بەهەزترە لێ نەوێ ئازاری ۱۹۹۱ و ئێمە تەکنەلۆجیای هەی تەک و کۆمەڵە نیکەیشن و کۆمپیوتەر و پیشەسازی گۆرە هەیه کە ئێو کات یا هەر نەبوو یا لێ ئاستەکی نزمدا بوو، ئێمە هەموو ئێمانە بەرهەمداری کاریان بە شەوێکی زۆر بەرز بردتە پەشتوو و نەک هەر زۆر مینە مادی گۆرانکاری سەشیالێستانە کۆمەڵگەیان پتەو تر کردوو بەکۆ هەزی چیانەتی ئێمە گۆرانکاریەشیان بە شیوەیەکی یەكجار زۆر بەهەز تر کردوو. گۆرانکاری سیاسی شەرشگیرانە و هەپەچانی ئێمە ژەمی لێ ئارادایە لێ گۆرە شەشی کرێکاران و چەوساوەکانو لێ هەر کات زیاتر لێ سەر بندە مایەکی کۆمەڵایەتی بەهەز ئێوانی شکەبگر و بەواتە پەشتوو.

ئێمە فاکتەر ئێبژیکتیفانە زۆر زیاتر لێ ۱۹۹۱ لێ بەرژووێندی چینی کرێکار و بزوتنەوێ سەشیالێستی گۆراو و ئێوێ کە ماو بەر و پەشبردنی ئامادەیی سیاسی و کەخراوێی و فیکری ئێمە چینه و بزوتنەوێ کە تی کە ئێمەش لێ هەلومەرجی شەرشگیرانە دا خە ی بە شیوەیەکی شەرشگیرانە و خەرا ئێگۆن.

ستراتیژی وەلانی ئێمە لێ کوردستاندا هەروێک ناوێست و خواروی عێراق هاتەتە دێستوری کاروو و خەسەتی کە نکریتی وێندە سیاسیەکانی هەر یەكێیان لێم مەسەلە یە ناگۆیت و ئێوێشی کە کوردستان هەرەم و دێوێتەکی سەربەخە نیە لێ زۆرورەت و ئێماکانیەتی ئێمە ستراتیژ کەم ناکاتەو. یەکانگیربونی ووباری ئێمە دوو بزوتنەوێ جەماوەری و بەر و پەشچوونی مارشی سەرکۆتن بەسەر ئێو هەموو ئێگری و بەلەبەردنە دا کە بەرژواری دێیانخاتە بەردمیان زۆرورەتەکی وێندە سیاسیەکانی ئێمە دوو کۆمەڵگە یە.

لێ هەموو ئێو پەرسە یە کە لێ ئاکامی ئێمە وێزە ی ئێستادا سەرەتەتە دا لێ کوردستاندا، کەختن و بەهەزکردنی ییزی خەباتی چینایەتی پەرلێتاریای کوردستان و سەربەخەیی خە ی لێ هەموو هەزەکانی بورژوازی و بە بەردەوامی فەزکردنی داواکاری و ئامانجە چینایەتێکانی خە سەنگی مەحە کە تا بتوانە قەیرانی ئێمە کوردستان لێ بەرژووێندی خەباتی سیاسی چینایەتی خە بەشکەندەتەو.

هەر پەلە یە لێ بەر و پەشچوونی خەباتی سیاسی چیانەتی کرێکاری و سەشیالێستی لێ کوردستاندا پەلە یە لێ بەر و پەشچوونی ئێمە بزوتنەوێ بە وەرگرتنی دێسەتات لێ کوردستاندا. هەر لێ پەشتوو یە کە پەرلێتاریای کوردستان بە ئاسە و پەرچەمی سەشیالێستی و رەگە چارە ی هەموو ئێو کەش هەمگیرە سیاسیانە بە ئاکام ئێگە یە کە کۆمەڵگە داگرتوو، ئێویش بە گۆرە ی بەرژووێندیەکانی خەباتی سەشیالێستی خە، لێ وانەش چارەسەری مەسەلە ی نەتەوێی کورد.

موئىيىد ئىحمىد

۱۶ ئىيارى ۲۰۲۰